

O. E. E. C.-studiemødet i Danmark.

(27. oktober — 1. november 1952)

Konsulentvirksomheden vedrørende husdyrenes fodring.

Af landbrugskandidat *M. Munch*,
Landøkonomisk Forsøgslaboratorium.

Internationale foreteelser, studiekonferencer o. lign. og navnlig heraf affødte henstillinger mødes i visse kredse med megen skepsis. Udbyttet er for ringe i forhold til omkostningerne, siger man bl. a. Det kan vel næppe heller nægtes, at der af og til er anledning til berettiget misstemning. Arsagerne hertil kan være mange. Alt andet lige skyldes utilfredsheden imidlertid ofte urealistiske forventninger eller dette, at man simpelthen uden særlig anledning undlader at udnytte et ellers velmotiveret og velgennemført arrangement. Endelig læser mange rimeligvis de såkaldte henstillinger, der ofte fejlagtigt anses for at være disse sammenkomsters væsentligste formål, som en vis person læser biblen.

Heldigvis går det ikke altid sådan; det foreligger der adskillige vidnesbyrd om. Inkarnerede skeptikere burde dog have hørt de kommentarer, inspektør *Hector* fra det irske landbrugsministerium under nævnte møde knyttede til den af O. E. E. C. (Organisationen for europæisk, økonomisk samarbejde) for nogle år siden iværksatte undersøgelse af konsulentvæsenet i de forskellige europæiske lande. En dengang fremkommen henstilling havde været frugtbar for irsk landbrug i en sådan grad, at kun personer med et intimt kendskab til tidligere tilstande i de forskellige ansvarlige irske instanser skulle kunne gøre sig nogle forestillinger herom.

Uden på nogen måde at tiltro den nu på engelsk foreliggende rapport tilsvarende dynamiske virkninger, er det måske alligevel på sin plads at fremkomme med et forsøg på en dansk oversættelse. I den i rapporten indeholdte henstilling til O. E. E. C.'s udvalg for ernæring og landbrug, udarbejdet af de godt 30 deltagende specialister, hedder det bl. a.:

I. Den største produktionsforøgelse, opnåelig på kortere tid, kan nås ved at tage vor nuværende videnskabelige og tekniske viden i brug i de enkelte landbrugsbedrifter. Dette kræver en

forøget konsulentvirksomhed og følgelig, at tilstrækkelige økonomiske og andre midler stilles til rådighed for dette arbejde inden for de enkelte medlemslande. Inden for husdyrbruget bør der især lægges vægt på øget oplysning om spørgsmål vedrørende husdyrenes fodring og pleje.

II. Et af de største problemer, man er stødt på i det arbejde for en forøget produktion, der foregår rundt omkring i O. E. E. C.'s medlemslande, er dette at få hævet produktionen hos tilbagestående landmænd op til den nuværende standard hos dygtige landmænd. Der findes ingen let løsning på dette problem; men det er hos disse landmænd, den største produktionsforøgelse vil kunne indvindes. Det henstilles, at man grundigt overvejer, hvorledes man kan forbedre de metoder, ved hjælp af hvilke denne type af landmænd kan få teknisk vejledning.

III. Konsulenter bør have den bedst mulige faglige uddannelse forenet med praktisk erfaring.

IV. Konsulentstaben bør have formålstjenlig forudgående praksis som assistenter, ligesom der bør tilbydes den suppleringskurser, bl. a. omfattende undervisningsmetoder.

V. En solid almindelig uddannelse er alt afgørende for fremgang. Der bør derfor lægges vægt på at forbedre såvel den almindelige som den højere undervisning i landdistrikterne. Skønt den undervisning, de egentlige landbrugsskoler formidler i alle medlemslande, er særdeles værdifuld for enhver, der ønsker en fremtid inden for landbruget, er det en beklagelig kendsgerning, selv i mere fremskredne lande, at kun en lille del af de praktiske landmænd har fået reel undervisning i landbrugsfag.

Vi henstiller, at medlemslandene har større opmærksomhed henledt på mulighederne for øget deltagelse i egentlige landbrugsinstruktionskursus.

VI. Betydningen af, at lokale konsulenter har god specialassistance er allerede fremhævet i O. E. E. C.'s rapporter. Når som helst dette er muligt, bør specialisten ledsages af den lokale konsulent ved besøg hos landmændene, og bedriften må altid betragtes som en produktionshelhed.

Konsulenten bør yderligere have mulighed for at få nødvendige analyser af forskellig slags udført i tilfredsstillende omfang.

VII. Man bør ikke sky nogen anstrengelse for at formå egnede landmænd til at tage del i tilrettelæggelse og gennemførelse af landbrugsfagligt oplysningsarbejde. Erfaringer har vist, at forslag og hjælp fra praktiske landmænd er af stor værdi.

VIII. Alle landmænd bør opmuntres til at kontrollere deres køers ydelse. Ydelseskontrol er ikke et mål i sig selv, men er bl. a. et uundværligt grundlag for rationel fodring. Det anbefales, at man i medlemslandene interesserer sig for at uddanne kontrolassistenter, der både kan præstere en god ydelseskontrol og være landmændene til hjælp ved udregning af husdyrenes foderbehov.

IX. Der bør i de forskellige medlemslande oprettes en »Landbrugets Oplysningstjeneste« med den opgave at bistå ved tilrettelæggelsen af forsøgsmateriale til videre brug for de lokale konsulenter.

X. Forevisning af praktiske landbrug har vist sig at være et meget virkningsfuldt middel til udbredelse af forbedrede driftsmetoder i landbruget. En af de bedste former er mønstergården, drevet af en af egnens dygtigste landmænd, hvor besøgende kan få et personligt indtryk af en vellede landbrugsbedrift i arbejdstøjet.

XI. Der bør sættes meget ind på at opnå et godt samarbejde med presse og radio. Korte artikler eller radioudsendelser af oplysende karakter er af stor betydning for tilegnelsen af forbedrede driftsmetoder.

XII. Visse kontrolforanstaltninger er nødvendige for at sikre foderstofferne kvalitet, især når det gælder foderblandinger. Da foderstoffabrikkerne ofte øver en betydelig indflydelse på arbejdet for en forbedret fodring i praksis, er det ønskeligt, at der opretholdes det bedste forhold mellem dem og konsulenterne.

XIII. Dyrskuer og andre landmandsforsamlinger er egnede til demonstration af nye fremskridt. Hvor det er muligt, bør

udstillingen være »levende«, og der bør være en lille brochure til rådighed, der omtaler udstillingens enkeltheder, og som landmanden kan tage med hjem og studere ved lejlighed.

XIV. Samarbejdet mellem andelsmejerier, andelsslakterier, landboorganisationer, foreninger af unge landmænd og lokale studiegrupper for landmænd bør udbygges i så stort et omfang, det er muligt.

XV. Landarbejdere bør have mulighed for at opnå større teknisk indsigt. Lokale klubber for fodermestre og staldmedhjælpere har vist sig at være yderst nyttige.

Denne henstilling er som nævnt adresseret til O. E. E. C.'s udvalg for ernæring og landbrug og vil formentlig ikke være fuldgældig i noget medlemsland. Den spænder vidt og er dog et forsøg på at sammenfatte den mest brogede blanding af indtryk og forestillinger — dels medbragt, dels modtaget under kurset — til enkelte forslag, brugelige i det videre arbejde for øget landbrugsproduktion.

Læses henstillingen med omhu, træder de forskellige deltageres og deltagerlandes indslag klart frem, og de enkelte udtalelser bliver mere levende. Desværre tillader pladsen ikke mange kommentarer. For de fleste punkters vedkommende kan vi vel også tillade os at melde hus forbi. Det gælder dog ikke punkt IX. De mange spørgsmål i forbindelse med »Landbrugets Oplysningstjeneste« drøftes livligt, men endnu er der så vidt vides ikke taget skridt til oprettelsen af et sådant mellemlid — en transformatorcentral om man vil — mellem frembringer og forbruger af landøkonomiske forsøgsresultater. Heller ikke punkt XV skal helt forbigås. Godt nok er der herhjemme bestræbelser i gang for at udbygge fodermestres og staldmedhjælperes faglige viden og for at fremme en naturlig selvfølelse og arbejdsglæde inden for dette vigtige erhverv — men er det tilstrækkeligt? Den, der havde lejlighed til at høre en af kursets engelske deltagere tale om disse »Stockmen's Clubs« i landsbyens kro (pub), sad med en beklemmt fornemmelse af, at vi måske var lidt bagefter.